

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
(ΤΕΙ) ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

ΣΠΟΥΔΩΝ

Τ.Ε.Ι.
ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

Φεβρουάριος 2000

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ Τ.Ε.Ι. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Σπουδαστές Τ.Ε.Ι., Εγγραφές, Κύκλοι Σπουδών, Μαθήματα

Άρθρο 1

Σπουδαστές Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων

Εγγραφές

1. Σπουδαστές Τ.Ε.Ι. καθίστανται όσοι εγγράφονται σε αυτά μετά από εισαγωγή, μετεγγραφή ή κατάταξη σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
2. Οι εγγραφές των εισαγομένων σπουδαστών γίνονται στο οικείο Τμήμα της Σχολής μέσα στα χρονικά όρια που ορίζονται εκάστοτε με τις υπουργικές αποφάσεις, για την εισαγωγή νέων σπουδαστών, και με βάση τα δικαιολογητικά που ορίζονται στις ίδιες αποφάσεις. Για όσους προέρχονται από μεταγραφή ή κατάταξη, για την εγγραφή τους απαιτείται η έκδοση σχετικής απόφασης του Τμήματος, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
3. Για λόγους εξαιρετικής ανάγκης, όπως παρατεταμένη θεομηνία, σοβαρή ασθένεια, στράτευση ή απουσία στο εξωτερικό είναι δυνατή η εγγραφή σπουδαστή που καθυστέρησε να εγγραφεί μέσα στις προθεσμίες της προηγούμενης του άρθρου αυτού, με αιτιολογημένη απόφαση του Συμβουλίου του Τμήματος, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου σπουδαστή, η οποία υποβάλλεται σε αποκλειστική προθεσμία (30) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας εγγραφής και στην οποία εκτίθεται και οι λόγοι της καθυστέρησης, πιστοποιούμενοι από δημόσια αρχή. Σε περίπτωση απόρριψης η αίτηση είναι δυνατόν να επανεξετασθεί από το Συμβούλιο της Σχολής. Σπουδαστής που δεν γράφτηκε ούτε με την διαδικασία αυτής της παραγράφου, χάνει το δικαίωμα εγγραφής του στο Τ.Ε.Ι.
4. Σπουδαστής, που έχει εγγραφεί στο Τ.Ε.Ι. δεν μπορεί να είναι συγχρόνως σπουδαστής και σε άλλο τριτοβάθμιο εκπαιδευτικό ίδρυμα εσωτερικού ή εξωτερικού.

Άρθρο 2

Ανανέωση Εγγραφής

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 6 του άρθρου 27 Ν.1404/1983, ο σπουδαστής υποχρεούται ανά εξάμηνο σε ανανέωση εγγραφής. Η ανανέωση γίνεται μία εβδομάδα τουλάχιστον πριν από την έναρξη των μαθημάτων του εξαμήνου με ειδική έντυπη δήλωση, που διατίθεται από το Τμήμα.
2. Σπουδαστής, που δεν ανανέωσε την εγγραφή του για δυο (2) συνεχόμενα ή για τρία (3) μη συνεχόμενα εξάμηνα σπουδών, χάνει τη δυνατότητα να συνεχίσει τις σπουδές του στο Τ.Ε.Ι. και διαγράφεται από τα μητρώα του Τμήματος αυτοδίκαια. Αιτήσεις επανεγγραφής διαγραφέντων, μόνο για σοβαρούς λόγους, εξετάζει το Συμβούλιο της Σχολής μετά από γνώμη του Συμβουλίου Τμήματος.

Άρθρο 3

Κύκλοι Σπουδών, Έναρξη, Διακοπή και Λήξη Μαθημάτων

1. Τη βασική εκπαιδευτική περίοδο στο Τ.Ε.Ι. αποτελεί το διδακτικό εξάμηνο. Κάθε διδακτικό έτος, που αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου και λήγει την 5^η Ιουλίου, περιλαμβάνει δύο αυτοτελή διδακτικά εξάμηνα: Το *χειμερινό*, το οποίο αρχίζει την πρώτη Δευτέρα μετά τις εξετάσεις Σεπτεμβρίου και την εβδομάδα των εγγραφών και το *εαρινό*, το οποίο αρχίζει μετά την λήξη των εξετάσεων β' περιόδου του χειμερινού εξαμήνου και την εβδομάδα των εγγραφών. Μεταξύ των δύο εξεταστικών περιόδων του χειμερινού εξαμήνου ή μετά τη λήξη της δεύτερης εξεταστικής περιόδου και μέχρι την έναρξη του εαρινού εξαμήνου μπορούν να παρεμβάλλονται ημέρες ελεύθερες μαθημάτων.
2. Κατά τη διάρκεια των εξαμήνων μαθήματα και εξετάσεις δεν διεξάγονται τις επίσημες εορτές και διακοπές, που ορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Τ.Ε.Ι.
3. Οι ακριβείς ημερομηνίες έναρξης και λήξης των μαθημάτων, των εξετάσεων και των διακοπών του επόμενου διδακτικού έτους καθορίζονται, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου σε

συνδυασμό με εκείνες του άρθρου 27 του Ν. 1404/1983, από το Συμβούλιο του Τ.Ε.Ι. και ανακοινώνονται, με ευθύνη του Αντιπροέδρου του Τ.Ε.Ι. που είναι αρμόδιος για τα εκπαιδευτικά θέματα, ενιαία για όλες τις Σχολές του Τ.Ε.Ι. το αργότερο μέχρι τέλος Ιουνίου κάθε έτους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Οργάνωση Σπουδών, Μορφές Διδασκαλίας, Εκπαιδευτικές Εκδρομές

Άρθρο 4

Οργάνωση Μαθημάτων - Προγράμματα Σπουδών

1. Οι σπουδές στο Τ.Ε.Ι. οργανώνονται με βάση το εξαμηνιαίο μάθημα. Τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών κάθε Τμήματος διακρίνονται σε γενικά υποχρεωτικά και κατ' επιλογήν υποχρεωτικά και προαιρετικά, ως εξής:
 - α. Γενικά υποχρεωτικά μαθήματα είναι τα μαθήματα υποδομής και τα βασικά μαθήματα ειδικότητας, τα οποία είναι υποχρεωτικά για όλους τους σπουδαστές του Τμήματος.
 - β. Τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα είναι μαθήματα ειδικότητας που επιλέγονται από τους σπουδαστές από πίνακα περισσοτέρων μαθημάτων. Τα μαθήματα αυτά μπορεί να είναι ομαδοποιημένα, οπότε ο σπουδαστής επιλέγει υποχρεωτικά όλα τα μαθήματα μιας ομάδας, εκτός εάν είναι αδύνατη η διδασκαλία όλων των μαθημάτων της ομάδας. Στην περίπτωση αυτή γίνεται ελεύθερη επιλογή για τη συμπλήρωση των μαθημάτων της ομάδας. Εάν έχουν οριστεί κατευθύνσεις, τα μαθήματα που τις χαρακτηρίζουν είναι ομαδοποιημένα.
 - γ. Τα προαιρετικά μαθήματα, είναι μαθήματα γενικής μόρφωσης ή μαθήματα εμπάθυνσης, υποδομής ή διεπιστημονικά.

1. Εάν οι γνώσεις που παρέχονται σε ένα μάθημα είναι προϋπόθεση επιτυχούς παρακολούθησης ενός άλλου μαθήματος, το πρώτο μάθημα χαρακτηρίζεται ως προαπαιτούμενο του δεύτερου. Ένα μάθημα μπορεί να είναι ταυτόχρονα και προαπαιτούμενο ενός μαθήματος και εξαρτώμενο από άλλο μάθημα. Τα προαπαιτούμενα και εξαρτώμενα μαθήματα καθορίζονται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης κάθε Τμήματος. Τα αλληλοσυνδεόμενα με τον τρόπο αυτό μαθήματα σχηματίζουν ομάδες, που περιλαμβάνουν μέχρι τρία (3) μαθήματα, που δεν έχουν μεταξύ του κοινά μαθήματα και ο ολικός αριθμός των αλληλοσυνδεόμενων μαθημάτων δεν υπερβαίνει το 40% του συνόλου των υποχρεωτικών μαθημάτων του Τμήματος.
2. Εάν στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος περιλαμβάνονται και μαθήματα που ανήκουν στο γνωστικό πεδίο Γενικού Τμήματος ή Ομάδας Μαθημάτων άλλου Τμήματος, για την κατάρτιση του προγράμματος σπουδών του Τμήματος, αναφορικά με τα μαθήματα αυτά, και κατ' ανάλογη εφαρμογή της παραγράφου 4 του άρθρου 26 του Ν. 1404/1983, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη της Γενικής Συνέλευσης του οικείου Γενικού Τμήματος ή της οικείας Ομάδας Μαθημάτων. Εάν δεν γίνει δυνατή η επίτευξη συμφωνίας, η οριστική απόφαση λαμβάνεται από το Συμβούλιο της Σχολής, προκειμένου για Τμήματα και Ομάδες Μαθημάτων της ίδιας Σχολής ή από το Συμβούλιο του Τ.Ε.Ι. σε διαφορετική περίπτωση.
3. Το αργότερο μία (1) εβδομάδα πριν από την έναρξη των μαθημάτων κάθε διδακτικού εξαμήνου συντάσσεται με τη φροντίδα του Συμβουλίου του Τμήματος και ανακοινώνεται με ευθύνη του Προϊσταμένου του Τμήματος, το εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων του Τμήματος, το οποίο περιέχει: τα τυπικά προγράμματα σπουδών κάθε εξαμήνου, τα μέλη του Ε.Π. που θα διδάξουν κάθε μάθημα των τυπικών προγραμμάτων και την ημέρα, την ώρα και την αίθουσα ή τον χώρο που θα πραγματοποιηθεί κάθε μάθημα. Κατά την κατάρτιση του εβδομαδιαίου ωρολογίου, προγράμματος κάθε Τμήματος λαμβάνεται πρόνοια, ώστε να συμπίπτει ελεύθερος χρόνος 3-4 ωρών σε συγκεκριμένη ημέρα της

εβδομάδας που θα χρησιμοποιείται για την σύγκλιση των οργάνων του Τμήματος ή συνελεύσεων των μελών του Τ.Ε.Ι.

4. α. Τα τυπικά προγράμματα των εξαμήνων σπουδών του Τμήματος είναι ενδεικτικά και όχι υποχρεωτικά για τους σπουδαστές του Τμήματος, με την επιφύλαξη της παραγράφου 1 περίπτωση α' του άρθρου αυτού. Ο σπουδαστής μπορεί για κάθε διδακτικό εξάμηνο να καταρτίζει το ατομικό του πρόγραμμα σπουδών, το οποία περιλαμβάνει τα μαθήματα που επιθυμεί και πρόκειται να παρακολουθήσει κατά το εξάμηνο αυτό. Σχετική δήλωση υποβάλλουν στο Τμήμα όλοι οι σπουδαστές ταυτόχρονα με την εγγραφή ή την ανανέωση εγγραφής τους. Μέσα σε μία (1) εβδομάδα από την έναρξη των μαθημάτων του εξαμήνου, ο σπουδαστής έχει τη δυνατότητα τροποποίησης της αρχικής δήλωσής του για δύο το πολύ μαθήματα.

β. Κατά την κατάρτιση του ατομικού προγράμματος σπουδών του εξαμήνου ο σπουδαστής λαμβάνει υποχρεωτικά πρόνοια, ώστε:

- i. να μην δηλώνονται μαθήματα, τα προαπαιτούμενα των οποίων δεν έχει παρακολουθήσει με επιτυχία ο σπουδαστής. Η διάταξη αυτή δεν ισχύει για τον «στο πτυχίο» σπουδαστή.
- ii. Να μην δηλώνει υποχρεωτικά μαθήματα από εξάμηνο μεγαλύτερο του τυπικού του.
- iii. Σε περίπτωση μικτού μαθήματος δηλώνει απαραίτητα και τα δύο μέρη του μαθήματος (θεωρία - εργαστήριο), εκτός εάν το ένα μέρος έχει παρακολουθήσει επιτυχώς.
- iv. Το σύνολο των εβδομαδιαίων ωρών που δηλώνει δεν μπορεί να υπερβαίνει το πλήθος των ωρών του προγράμματος σπουδών (ώρες υποχρεωτικών μαθημάτων, ώρες των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων και δύο (2) ώρες για το προαιρετικό μάθημα) του τυπικού του εξαμήνου προσαυξημένο κατά 30%. Σε περίπτωση που προκύπτει δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραια μονάδα. Για την συμπλήρωση του ανωτέρου ορίου δηλώνει κατά προτεραιότητα όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα των μικρότερων εξαμήνων του

τυπικού του, πρώτα όσα δήλωσε το προηγούμενο εξάμηνο και δεν ολοκλήρωσε με επιτυχία και μετά όσα δεν είχε δηλώσει.

Κατ' εξαίρεση της διάταξης αυτής το σύνολο των εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας για τα που δηλώνει ο «στο πτυχίο» σπουδαστής είναι μέχρι 45 ώρες.

- γ. Προς εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, «στο πτυχίο» ο σπουδαστής ο οποίος έχει πραγματοποιήσει, εκτός του τρέχοντος εξαμήνου, τόσες ανανεώσεις εγγραφής όσα τα τυπικά εξάμηνο σπουδών του και έχει παρακολουθήσει με επιτυχία τουλάχιστον το 70% των υποχρεωτικών ωρών του συνολικού προγράμματος σπουδών του.
- δ. Και' εξαίρεση της περίπτωσης ii του β εδαφίου αυτής της παραγράφου ο σπουδαστής, που κατά το πρώτο εξάμηνο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού (χειμερινό εξάμηνο 1999/2000), βρίσκεται σε μεγαλύτερο εξάμηνο του πρώτου, μπορεί να δηλώσει και υποχρεωτικά μαθήματα του αμέσως επόμενου του τυπικού του εξαμήνου, εφόσον μετά την δήλωση όλων των υποχρεωτικών μαθημάτων, τα οποία δεν έχει παρακολουθήσει με επιτυχία, του τυπικού του εξαμήνου και των μικρότερων αυτού εξαμήνου, δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο που καθορίζεται σύμφωνα με την περίπτωση iv εδάφιο β αυτής της παραγράφου.
5. Εάν στη δήλωση των μαθημάτων που θα παρακολουθήσει ο σπουδαστής σε ένα εξάμηνο δεν τηρούνται οι όροι του προηγούμενου εδαφίου, θεωρείται αυτοδίκαια, ότι η δήλωση περιλαμβάνει τα μαθήματα του εξαμήνου εισαγωγής, προκειμένου για πρώτο-εισαγόμενους σπουδαστές ενώ για παλαιότερους σπουδαστές τροποποιείται η δήλωση μαθημάτων με απόφαση του Συμβουλίου του Τμήματος ύστερα από συνεννόηση με τον σπουδαστή.
6. Σε καμία περίπτωση ο σπουδαστής, κατ' εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου, δεν μπορεί να καταστεί πτυχιούχος νωρίτερα από την προβλεπόμενη διάρκεια σπουδών του Τμήματος.

7. Για τη διευκόλυνση της κινητικότητας σπουδαστών και Ε.Π. μεταξύ του Τ.Ε.Ι. Μεσολογγίου και ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης του εξωτερικού, είναι δυνατή, με απόφαση του Συμβουλίου του Τ.Ε.Ι., η διδασκαλία ορισμένων μαθημάτων του προγράμματος σπουδών κάθε Τμήματος και σε μία άλλη γλώσσα κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία διδάσκεται στο Τμήμα.

Άρθρο 5

Διδασκαλία Ξένων Γλωσσών

1. Στα τμήματα του Τ.Ε.Ι. διδάσκονται μία ή περισσότερες ξένες γλώσσες, κυρίως από τις γλώσσες χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η διδασκαλία της ξένης γλώσσας έχει ως σκοπό να μάθουν οι σπουδαστές τη γλώσσα, ώστε να μπορούν να τη χειρίζονται με επάρκεια σε κάθε περίπτωση.
2. Ο σπουδαστής που κατέχει την ξένη γλώσσα, μπορεί να ζητήσει την απαλλαγή του από την υποχρέωση παρακολούθησης της γλώσσας αυτής. Για το σκοπό αυτό με εισήγηση του οικείου Τμήματος και απόφαση του Συμβουλίου του Τ.Ε.Ι. συγκροτείται επιτροπή αποτελούμενη από τρία (3) μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού της αντίστοιχης γλώσσας, η οποία εξετάζει και εισηγείται στο Συμβούλιο του Τμήματος για την απαλλαγή του ή μη από την παρακολούθηση των μαθημάτων της ξένης γλώσσας, για ένα ή περισσότερα εξάμηνα σπουδών. Σε περίπτωση που ο αριθμός των σπουδαστών που δηλώνουν ή λαμβάνουν μέρος στις εξετάσεις είναι μικρός, τότε με απόφαση του Συμβουλίου του Τ.Ε.Ι. είναι δυνατή η διδασκαλία μαθημάτων συναφούς ειδικότητας σε επίπεδο Σχολής ή Τ.Ε.Ι.

Άρθρο 6

Μορφές Διδασκαλίας, Συνδιδασκαλία

1. Η εκπαιδευτική διαδικασία κάθε μαθήματος περιλαμβάνει μία ή περισσότερες από τις παρακάτω μορφές: θεωρητική ή από έδρας

διδασκαλία, σεμινάρια, φροντιστηριακές και άλλες μορφές διδασκαλίας, πρακτικές και εργαστηριακές ασκήσεις, ανάθεση εκπόνησης εργασιών ατομικά ή ομαδικά και εκπαιδευτικές επισκέψεις και εκδρομές.

2. α. Η θεωρητική ή από έδρας διδασκαλία μαθήματος παρουσιάζει εποπτικά μία ευρεία περιοχή ενός γνωστικού αντικειμένου και τον σχετικό με αυτή επιστημονικό προβληματισμό. Τμήμα της διδασκαλίας αυτής μπορεί να περιλαμβάνει και ειδικές ασκήσεις για την εμπέδωση των θεωρητικών γνώσεων με τη μορφή φροντιστηριακών ασκήσεων. Επίσης μέρος της ύλης μπορεί να ανατίθεται για παρουσίαση σε σπουδαστές ατομικά ή ομαδικά. Η συνθετική εφαρμογή γνώσεων, μεθόδων και διαδικασιών γίνεται σε ειδικά επιλεγμένα θέματα που αναθέτει ο διδάσκων στους σπουδαστές, κατά ομάδες ή ατομικά.

β. Τα σεμινάρια στοχεύουν στην επεξεργασία συγκεκριμένων θεμάτων σε μεγαλύτερο βάθος και έκταση με τη συνεργασία και καθοδήγηση του διδάσκοντα και τη βοήθεια σχετικής βιβλιογραφίας.

γ. Οι εργαστηριακές και πρακτικές ασκήσεις πραγματοποιούνται περιοδικά σε κατάλληλους χώρους του Τ.Ε.Ι. ή σε χώρους εργασίας, στους οποίους οι σπουδαστές κάτω από την επίβλεψη και με την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού προσωπικού εκπαιδεύονται κατά μικρές ομάδες στην εφαρμογή θεωρητικών, επαγγελματικών ή τεχνολογικών μεθόδων, στον χειρισμό τεχνικών συστημάτων, στον εθισμό στην ομαδική εργασία, στη σύνταξη περιγραφικών εκθέσεων κ.λ.π., ώστε να αποκτούν τις κατάλληλες δεξιότητες.

3.α. Δεν επιτρέπεται κατάτμηση θεωρητικού μαθήματος σε περισσότερα τμήματα. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν ο αριθμός των παρακολουθούντων σπουδαστών είναι πολύ μεγάλος και δεν επαρκεί το μέγεθος των αιθουσών, μπορεί να γίνει κατάτμηση, με πρόταση του Συμβουλίου Τμήματος και απόφαση Συμβουλίου Τ.Ε.Ι.

β. Για την διεξαγωγή των εργαστηριακών ασκήσεων ο αριθμός των

παρακολουθούντων σπουδαστών ανά τμήμα θα έχει ελάχιστο όριο δεκαπέντε (15) και μέγιστο είκοσι (20) ατόμων, εκτός ειδικών περιπτώσεων για τις οποίες απαιτείται η έγκριση από το Συμβούλιο του Τ.Ε.Ι. μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του Συμβουλίου του Τμήματος. Ο αριθμός των μελών Ε.Π. ανά τμήμα εργαστηριακών ασκήσεων δεν μπορεί να είναι ανώτερος των δυο (2).

γ. Σε περίπτωση κατάτμησης Τμήματος λόγω μεγάλου αριθμού σπουδαστών, οι διδάσκοντες συντονίζουν μεταξύ τους την διδακτέα ύλη και την ύλη των τελικών εξετάσεων.

δ. Σε καμία περίπτωση δεν γίνεται ανάθεση θεωρητικού μαθήματος σε περισσότερους από έναν εκπαιδευτικούς.

Άρθρο 7

Διάρκεια Διδασκαλίας και Ασκήσεων

1. Η διάρκεια της ωριαίας διδασκαλίας των θεωρητικών μαθημάτων και φροντιστηριακών ασκήσεων ορίζεται σε σαράντα πέντε (45) λεπτά της ώρας, μετά τη λήξη της οποίας ακολουθεί διάλειμμα δέκα πέντε (15) λεπτών.
2. Η διάρκεια των ωριαίων πρακτικών και εργαστηριακών ασκήσεων είναι πενήντα (50) λεπτά. Οι φροντιστηριακές, εργαστηριακές και πρακτικές ασκήσεις μπορεί να γίνονται και χωρίς διάλειμμα.
3. Η διεξαγωγή των σεμιναρίων ρυθμίζεται από τον διδάσκοντα σε συνεννόηση με τους σπουδαστές. Κάθε άλλη λεπτομέρεια καθορίζεται με απόφαση του Συμβουλίου του Τ.Ε.Ι.
4. Η διάρκεια της θεωρητικής διδασκαλίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τρεις (3) συνεχείς ώρες διδασκαλίας στο ίδιο μάθημα.

Άρθρο 8

Εκπαιδευτικές Εκδρομές

1. Για την αποτελεσματικότερη εμπέδωση των θεωρητικών, τεχνολογικών και πρακτικών γνώσεων των σπουδαστών οργανώνονται, με πρωτοβουλία και ευθύνη του Τμήματος,

εκπαιδευτικές επισκέψεις και εκδρομές μικρής χρονικής διάρκειας (όχι περισσότερες από τρεις (3) συνεχόμενες εργάσιμες ημέρες το εξάμηνο) σε χώρους εργασίας και βιομηχανικών εγκαταστάσεων. Η έγκριση παρέχεται συμφωνά με τον Εσωτερικό Κανονισμό του Τ.Ε.Ι.

2. Πολυήμερες, άνω των τριών (3) ημερών, εκπαιδευτικές στο εσωτερικό ή το εξωτερικό, πραγματοποιούνται μόνο κατά τις διακοπές των Χριστουγέννων, του Πάσχα και του Καλοκαιριού. Η έγκριση παρέχεται από τον Υπουργό Εθνικής και Θρησκευμάτων, ύστερα από εισήγηση του οικείου Τμήματος (στην οποία περιλαμβάνεται το πρόγραμμα εκπαιδευτικών επισκέψεων και εκτίμηση της απαιτούμενης δαπάνης μεταφοράς των σπουδαστών) και πρόταση του Συμβουλίου του Τ.Ε.Ι.

Άρθρο 9

Προπαρασκευαστικά Φροντιστήρια

1. Με εισήγηση της γενικής συνέλευσης του τμήματος και απόφαση του συμβουλίου της σχολής είναι δυνατή η διοργάνωση προπαρασκευαστικών φροντιστηρίων για σπουδαστές που δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των μαθημάτων του α' και β' εξαμήνου σπουδών του τμήματος ή της ξένης γλώσσας. Η διοργάνωση των προπαρασκευαστικών φροντιστηρίων μπορεί να γίνει ή σε επίπεδο σχολής ή και σε επίπεδο Τ.Ε.Ι. Στην τελευταία περίπτωση απαιτείται απόφαση του συμβουλίου του Τ.Ε.Ι. μετά από εισηγήσεις των ενδιαφερομένων σχολών.
2. Τα προπαρασκευαστικά φροντιστήρια διαρκούν ένα διδακτικό εξάμηνο με τρεις (3) το πολύ εβδομαδιαίες διδακτικές ώρες ανά μάθημα. Είναι όμως δυνατή η σύμπτυξή τους σε μικρότερο χρονικό διάστημα με ανάλογη αύξηση των εβδομαδιαίων διδακτικών ωρών. Τα προπαρασκευαστικά φροντιστήρια γίνονται κατά κανόνα πέρα από το κανονικό ωράριο σπουδών και δεν καταλήγουν σε τελική αξιολόγηση της επίδοσης των σπουδών.
3. Η διδασκαλία στα προπαρασκευαστικά φροντιστήρια ανατίθεται

σε μέλη του Ε.Π. ή Ε.Ε.Π., σύμφωνα με τις διατάξεις που αναφέρονται στη διδασκαλία των κανονικών μαθημάτων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Φοίτηση, Έλεγχος Επίδοσης, Επιτυχής Παρακολούθηση

Άρθρο 10

Φοίτηση

1. Οι σπουδαστές παρακολουθούν όλα τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών τους, σύμφωνα με την δήλωση τους και τις ρυθμίσεις των άρθρων του παρόντος
2. Οι προβλεπόμενες ώρες διδασκαλίας κατά εξάμηνο για κάθε μάθημα καθορίζονται από την ομάδα μαθημάτων και ανακοινώνονται από τον διδάσκοντα στην αρχή κάθε εξαμήνου με βάση το ωρολόγιο πρόγραμμα του Τμήματος, αφού ληφθούν υπόψη οι ημέρες που επίσημα δεν θα πραγματοποιηθούν μαθήματα κατά την διάρκεια του εξαμήνου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 παράγραφος 2 και 3 του παρόντος.
3. Σε κάθε περίπτωση, εάν ο αριθμός των εβδομαδιαίων μαθημάτων που πραγματοποιήθηκαν σε ένα διδακτικό αντικείμενο είναι για οποιονδήποτε λόγο μικρότερος των δέκα (10) για όλο το διδακτικό εξάμηνο, το μάθημα αυτό θεωρείται ότι δεν διδάχθηκε. Η διαπίστωση πραγματοποίησης ή μη του μαθήματος γίνεται κατά τη λήξη του εξαμήνου, μετά από γραπτή του διδάσκοντος και απόφαση της Ομάδας μαθημάτων. Σε περίπτωση διαφωνίας αποφασίζει το Συμβούλιο του Τμήματος.

Άρθρο 11

Βαθμολογική Κλίμακα

1. Η βαθμολογία σε όλα τα μαθήματα εκφράζεται με την αριθμητική

κλίμακα, μηδέν έως δέκα (0 -10), με βάση επιτυχίας το βαθμό πέντε.

2. Ο χαρακτηρισμός της επίδοσης των σπουδαστών κατά μάθημα καθορίζεται ως εξής:
 - Από 0 - 3,9 «κακώς»
 - Από 4 - 4,9 «ανεπαρκώς»
 - Από 5 - 6,9 «καλώς»
 - Από 7-8,4 «λίαν καλώς»
 - Από 8,5-10 «άριστα»
3. Όλοι οι βαθμοί υπολογίζονται και καταχωρούνται με προσέγγιση ενός δεκάτου (1/10) της ακέραιας μονάδας.

Άρθρο 12

Βαθμοί Εργαστηρίου, Προόδου και Εξετάσεων

1. α. Για την επιτυχή παρακολούθηση του εργαστηριακού μαθήματος ή του εργαστηριακού μέρους μικτού μαθήματος απαιτείται ο σπουδαστής να έχει διεξάγει με επιτυχία τουλάχιστον το 80% των πραγματοποιηθεισών ασκήσεων. Την τελευταία εβδομάδα του εξαμήνου δίνεται η δυνατότητα συμπληρωματικών ασκήσεων, μέχρι δυο (2) τον αριθμό, για όσους σπουδαστές έχουν αποτύχει ή απουσιάσει. Η μορφή και ο τρόπος της συμπληρωματικής αξιολόγησης καθορίζεται με απόφαση της Ομάδας Μαθημάτων.
β. Ο βαθμός του εργαστηρίου ή του εργαστηριακού ή πρακτικού μέρους μικτού μαθήματος είναι ανάλογα με τη φύση του εργαστηρίου και μετά από απόφαση της Ομάδας Μαθημάτων, ο μέσος όρος όλων των επιμέρους βαθμών των ασκήσεων, που ο σπουδαστής έχει διεξάγει με επιτυχία στα ποσοστά του προηγούμενου εδαφίου ή οι βαθμοί σε αξιολογήσεις που διεξάγονται τμηματικά ή τελικά σε όλη την ύλη του εργαστηρίου. Οι αξιολογήσεις πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων.
γ. Στο τέλος του εξαμήνου ο διδάσκων καταθέτει στο τμήμα τη βαθμολογία του εργαστηρίου ή των πρακτικών ασκήσεων, που

καταχωρείται στο πρωτόκολλο και αρχειοθετείται.

2. Ο τελικός βαθμός του θεωρητικού μαθήματος ή του θεωρητικού μέρους μικτού μαθήματος, είναι ο βαθμός της τελικής εξέτασης στο μάθημα. Είναι δυνατόν να υπάρχουν μία ή περισσότερες ενδιάμεσες αξιολογήσεις (εργασίες, θέματα, γραπτές δοκιμασίες κλπ.), ύστερα από εισήγηση του διδάσκοντος και απόφαση της μαθημάτων η οποία λαμβάνεται το αργότερο την δεύτερη εβδομάδα από την έναρξη, του εξαμήνου. Ο βαθμός των ενδιάμεσων αξιολογήσεων είναι το 40% του τελικού Ο σπουδαστής εάν το επιθυμεί συμμετέχει στις αξιολογήσεις. Στην περίπτωση αυτή η τελική έχει συντελεστή βαρύτητας 60%. Τα αποτελέσματα των ενδιάμεσων αξιολογήσεων ανακοινώνονται από τον διδάσκοντα τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες πριν από την έναρξη των εξετάσεων. Όσοι από τους σπουδαστές δεν επέλεξαν ενδιάμεση, αξιολόγηση ή δεν υπάρχει ενδιάμεση αξιολόγηση, τότε ο βαθμός της τελικής εξέτασης είναι ο τελικός.
3. Σπουδαστής θεωρείται επιτυχών στα μαθήματα εκείνα που συγκέντρωσε βαθμό τουλάχιστον πέντε (5).
4. Ο βαθμός αυτών που προέρχονται από κατάταξη εξάγεται ως εξής: το Τμήμα Υποδοχής με απόφαση του Συμβουλίου του, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, απαλλάσσει τους κατατασσόμενους από μαθήματα ή ασκήσεις, που έχουν εξετασθεί με επιτυχία στη Σχολή ή το Τμήμα Προέλευσης, μη καταγράφοντας τους βαθμούς των μαθημάτων αυτών. Καθορίζει δε τα μαθήματα και ασκήσεις προηγούμενων εξαμήνων, στα οποία οι κατατασσόμενοι οφείλουν να εξετασθούν, εφόσον δεν διδάχθηκαν ή δεν ασκήθηκαν πλήρως ή επαρκώς σε αυτά στη Σχολή ή το Τμήμα Προέλευσης, ανεξάρτητο από το εξάμηνο που έγινε η κατάταξη.
5. α. Ο τελικός βαθμός προκύπτει από το συνυπολογισμό των βαθμών του θεωρητικού και εργαστηριακού - πρακτικού μέρους του μικτού μαθήματος με συντελεστές, που κυμαίνονται μεταξύ 0,40 και 0,60 και έχουν άθροισμα ένα (1). Η κατανομή αυτή καθορίζεται από την Ομάδα Μαθημάτων με βάση τις ώρες και τις συνθήκες διδασκαλίας, ως και τη φύση κάθε μέρους του μαθήματος.

β. Η παρακολούθηση σε ένα μάθημα θεωρείται επιτυχής, εφόσον ο βαθμός στο θεωρητικό και στο εργαστηριακό - πρακτικό μέρος του μαθήματος αυτού έχει την ένδειξη τουλάχιστον «5».

γ. Ο τελικός βαθμός αμιγώς εργαστηριακού - πρακτικού ή αμιγώς θεωρητικού μαθήματος είναι ο βαθμός που καθορίζεται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου αυτού αντίστοιχα.

δ. Σε περίπτωση επιτυχούς παρακολούθησης ενός μόνο μέρους μικτού μαθήματος, ο βαθμός του μέρους αυτού κατοχυρώνεται και το μάθημα επαναλαμβάνεται μόνο ως προς το άλλο μέρος.

6. Σπουδαστής που δεν παρακολούθησε με επιτυχία υποχρεωτικό μάθημα σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου αυτού, πρέπει να το επαναλάβει κατά το επόμενο εξάμηνο. Εάν απέτυχε σε κατ' επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα ενός συνόλου μαθημάτων, τα οποία χαρακτηρίζουν κατεύθυνση, τότε πρέπει το μάθημα αυτό να το επαναλάβει το επόμενο εξάμηνο ή να αλλάξει το μάθημα ή την κατεύθυνση, ενώ εάν απέτυχε σε προαιρετικό μάθημα, μπορεί να το επαναλάβει σε επόμενο εξάμηνο ή να το αντικαταστήσει με άλλο. Για κάθε μάθημα που δηλώνει ο σπουδαστής, μπορεί να συμμετάσχει στις δυο (2) εξεταστικές περιόδους που ακολουθούν το εξάμηνο.
7. Αν ο σπουδαστής αποτύχει επί 4 συνεχόμενες εξεταστικές περιόδους και αφού πρώτα συμβουλευτεί το γραπτό του σε συνεργασία με τον διδάσκοντα τα μάθημα δικαιούται να ζητήσει, με γραπτή αίτηση προς το Συμβούλιο του Τμήματος που υποβάλλεται σε προθεσμία 10 ημερών από την ανακοίνωση της βαθμολογίας του συγκεκριμένου μαθήματος, την εξέτασή του στην επόμενη εξεταστική περίοδο από τριμελή εξεταστική επιτροπή η οποία αποτελείται από τον διδάσκοντα το μάθημα και δύο μέλη Ε.Π. συναφούς ειδικότητας που ορίζονται με απόφαση του Συμβουλίου του τμήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Κανονισμός Εξετάσεων Περιόδου και Πτυχιακής Λήψη Πτυχίου

Άρθρο 13

Εξεταστικές Περιόδους Εξαμήνου, Πρόγραμμα Εξετάσεων

1. Μετά τη Λήξη των μαθημάτων κάθε διδακτικού εξαμήνου ακολουθούν δύο (2) εξεταστικές περιόδους, δύο (2) εβδομάδων η κάθε μία, κατά τη διάρκεια των οποίων οι σπουδαστές εξετάζονται γραπτά σε όλη τη διδακτέα ύλη κάθε μαθήματος που δηλώθηκε από το σπουδαστή και προβλέπεται από τα αναλυτικά προγράμματα. Κατά την κρίση του συμβουλίου του τμήματος μπορούν όλοι οι σπουδαστές να εξεταστούν προφορικά. Κατ' εξαίρεση υπάρχει δυνατότητα μεμονωμένοι σπουδαστές, εάν συντρέχουν λόγοι υγείας ή περιπτώσεις, για τις οποίες αποφαινεται το Συμβούλιο του τμήματος, να εξετάζονται μόνο προφορικά.
2. Οι εξετάσεις περιόδου σε θεωρητικά μαθήματα, ή στο θεωρητικό μέρος μικτών μαθημάτων είναι για όλους τους σπουδαστές που τα έχουν δηλώσει υποχρεωτικές και διεξάγονται με βάση το πρόγραμμα, που συντάσσεται από το Συμβούλιο του Τμήματος και ανακοινώνεται, με ευθύνη του Προϊσταμένου του Τμήματος, πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την έναρξη των εξετάσεων. Το πρόγραμμα εξετάσεων περιλαμβάνει:
 - Το εξεταζόμενο μάθημα με τον κωδικό του αριθμό.
 - Τον εισηγητή των θεμάτων.
 - Ημερομηνία, ώρα και αίθουσα εξετάσεων.
 - Τα ονοματεπώνυμα των εποπτών και επιτηρητών.
3. Σε περίπτωση που, για λόγους μη υπαιτιότητας των σπουδαστών, δεν πραγματοποιηθούν οι τελικές εξετάσεις της μιας ή και των δύο εξεταστικών περιόδων σε μάθημα ή μαθήματα του οικείου διδακτικού εξαμήνου, αυτές διενεργούνται στο αμέσως επόμενο διδακτικό εξάμηνο και μετά τη λήξη των εβδομάδων

διδασκαλίας του εξαμήνου αυτού. Στην περίπτωση αυτή κατοχυρώνεται ο βαθμός ενδιαμέσης αξιολόγησης. Για τη συμμετοχή στις εξετάσεις μαθημάτων που διεξάγονται σύμφωνα με τα προηγούμενα, στο αμέσως επόμενο διδακτικό εξάμηνο δεν απαιτείται δήλωση του μαθήματος από τον σπουδαστή, ούτε έχουν εφαρμογή όσον αφορά στα μαθήματα, αυτά οι περιορισμοί της διάταξης των περιπτώσεων του εδαφίου β' της παραγράφου 6 του άρθρου 4 του παρόντος.

Άρθρο 14

Οργάνωση των Εξετάσεων Περιόδου

1. Τη γενική ευθύνη εύρυθμης διεξαγωγής των εξετάσεων του Τμήματος, έχει ο Προϊστάμενος του Τμήματος, ο οποίος μεριμνά έγκαιρα για τον ορισμό εποπτών, την καταλληλότητα των χώρων, τη διαθεσιμότητα των υλικών και μέσων και γενικότερα για το αδιάβλητο των εξετάσεων.
2. Ως επιτηρητές των εξετάσεων ορίζονται από το Συμβούλιο του Τμήματος τακτικό και έκτακτα μέλη του Ε.Π. στα πλαίσια των ωρών απασχόλησής τους κατά βαθμίδα και με συνεκτίμηση του χρόνου, που απαιτείται για την ετοιμασία των εισηγήσεων και για τις διορθώσεις των γραπτών δοκιμίων. Σε περίπτωση έλλειψης του προαναφερόμενου προσωπικού, ως επιτηρητές ορίζονται και άλλες κατηγορίες προσωπικού με πράξη του Διευθυντή της Σχολής.
3. Τα θέματα των εξετάσεων εισηγούνται αυτός ή αυτοί που δίδαξαν το μάθημα κατά το εξάμηνο που έληξε και σε περίπτωση απουσίας τους ή κωλύματος, τα θέματα θέτει και εισηγείται άλλος εκπαιδευτικός από τη ίδια Ομάδα Μαθημάτων, που ορίζεται με πράξη του Προϊσταμένου του Τμήματος, μετά από εισήγηση της Ομάδας Μαθημάτων.
4. Σε περίπτωση προφορικής εξέτασης, ορίζεται και δεύτερος εξεταστής συναφούς ειδικότητας, με πράξη του υπεύθυνου της ομάδας μαθημάτων. Ο βαθμός στην περίπτωση αυτή ο μέσος όρος των δύο (2) βαθμών.

5. Οι εξετάσεις κάθε μαθήματος διεξάγονται με την ευθύνη του εισηγητή του μαθήματος.

Άρθρο 15

Διαδικασία Διεξαγωγής Εξετάσεων, Τράπεζα Θεμάτων

1. Για την ανάπτυξη των θεμάτων χορηγούνται στους εξεταζομένους σπουδαστές ειδικά σφραγισμένες κόλλες αναφοράς ή τυπωμένα ερωτηματολόγια με ευθύνη των επιτηρητών της αίθουσας.
2. Στην αρχή της εξέτασης γίνεται από τους επιτηρητές έλεγχος των στοιχείων ταυτότητας των εξεταζομένων.
3. Σπουδαστής που καταλαμβάνεται να αντιγράψει από βιβλία ή σημειώσει ή από γραπτό σπουδαστή ή συνεννοείται με άλλον ή άλλους σπουδαστές ή παρεμποδίζει την ομαλή διεξαγωγή των εξετάσεων μηδενίζεται, αφού σημειωθεί και μονογραφηθεί το γραπτό του από τον επιτηρητή, που έκανε τη διαπίστωση αυτή.
4. Μέσα σε πέντε (5) ημέρες από τη διεξαγωγή των εξετάσεων του μαθήματος ο εκπαιδευτικός καταθέτει στο Τμήμα τη βαθμολογία των εξετάσεων περιόδου, καθώς και τον τελικό βαθμό του μαθήματος. Μετά από σχετικό έλεγχο, το Τμήμα προβαίνει στην ανακοίνωση των αποτελεσμάτων και στην αρχειοθέτηση των βαθμολογιών.
5. Τα γραπτά δοκίμια φυλάσσονται με ευθύνη του εξεταστή για ένα εξάμηνο μετά την παρέλευση του οποίου διατίθενται για πολυτοποίηση με απόφαση του Συμβουλίου της Σχολής. Κατά το διάστημα αυτό ο σπουδαστής μπορεί να ζητήσει από τον εξεταστή να συμβουλευτεί το γραπτό του.
6. α. Ο εξεταστής κάθε μαθήματος υποχρεούται να παραδίδει στον υπεύθυνο της Ο.Μ. της σχολής του ένα (1) αντίγραφο των θεμάτων που προορίζονται για την εξέταση των σπουδαστών,
β. Στο τέλος κάθε εξεταστικής περιόδου, γίνεται αξιολόγηση των θεμάτων που κατατέθηκαν στη σχολή από την οικεία ομάδα μαθημάτων και αποφασίζεται η κωδικοποίηση ή μη συγκεκριμένου θέματος.

γ. Για την κωδικοποίηση, αρχειοθέτηση, διατήρηση και διακίνηση των θεμάτων του προηγούμενου εδαφίου δημιουργείται σε κάθε σχολή Τ.Ε.Ι., «τράπεζα θεμάτων» κατά τμήμα και ομάδες μαθημάτων σκοπός της οποίας είναι η διευκόλυνση των εξεταστικών διαδικασιών. Ο χαρακτήρας των θεμάτων είναι εμπιστευτικός.

δ. Η «τράπεζα θεμάτων» λειτουργεί και ως δανειστική μεταξύ των μελών του Ε.Π. και Ε.Ε.Π της σχολής.

Άρθρο 16

Εκπόνηση Πτυχιακής Εργασίας

1. Κάθε σπουδαστής είναι υποχρεωμένος να εκπονήσει πτυχιακή εργασία με θέμα, που πρέπει να έχει σχέση με το γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος και τα πραγματικά θέματα παραγωγής και υπηρεσιών. Τα τακτικά μέλη του Ε. Π. και οι Επιστημονικοί Συνεργάτες που διδάσκουν στο Τμήμα προτείνουν θέματα πτυχιακής εργασίας, που ανακοινώνονται έγκαιρα στους σπουδαστές. Για την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας χρησιμοποιούνται, εφόσον είναι απαραίτητο, οι χώροι και ο εξοπλισμός καθώς επίσης τυχόν αναγκαία οικονομικά του Τ.Ε.Ι. Πτυχιακή εργασία μπορεί να πραγματοποιηθεί επίσης εκτός Τ.Ε.Ι. σε οργανισμούς, ιδρύματα, υπηρεσίες κλπ. ύστερα από απόφαση του Συμβουλίου του Τμήματος. Τις προϋποθέσεις ανάθεσης πτυχιακών εργασιών και κάθε σχετικό θέμα καθορίζει με απόφαση της η Ομάδα Μαθημάτων.
2. Κοινό θέμα πτυχιακής εργασίας μπορεί να ανατεθεί και σε ομάδα μέχρι τριών (3) σπουδαστών με ταυτόχρονη κατανομή της εργασίας σε κάθε σπουδαστή.
3. Κάθε τακτικό μέλος του Ε.Π. του Τμήματος στο πλαίσιο απασχόλησης του υποχρεούται να αναλάβει την επίβλεψη αριθμού πτυχιακών εργασιών, που δεν μπορεί να υπερβεί τις τέσσερις (4) ανά εξάμηνο. Επιστημονικοί Συνεργάτες του Τμήματος αναλαμβάνουν επίσης την επίβλεψη πτυχιακών εργασιών μετά την

κάλυψη δύο (2) εργασιών ανά εξάμηνο που υποχρεούνται να αναλαμβάνει το Ε.Π.

4. Από την Ομάδα Μαθημάτων ορίζεται για κάθε θέμα πτυχιακής εργασίας ένα τακτικό μέλος του Ε.Π, ή Επιστημονικός Συνεργάτης που επιβλέπει τη πρόοδο στην επεξεργασία του θέματος, καθοδηγεί τους σπουδαστές στην αναζήτηση της καλύτερης λύσης, φροντίζει για την παροχή των αναγκαίων διευκολύνσεων σε χώρους και σε εξοπλισμό και εποπτεύει τα μέλη του Ε.Τ.Π., όπου η συμβολή τους κρίνεται αναγκαία. Επίσης, εισηγείται στον Προϊστάμενο του Τμήματος τη διάθεση των απαραίτητων χρηματικών ποσών για αναλώσιμα υλικά κλπ. Για πτυχιακές εργασίες που πραγματοποιούνται σε χώρους εκτός Τ.Ε.Ι., ο επιβλέπων εκπαιδευτικός περιορίζεται στον επιστημονικό και τεχνικό μέρος της εργασίας. Επίβλεψη πτυχιακής εργασίας μπορεί να ανατεθεί σε μέλη Ε.Π. ή Επιστημονικούς Συνεργάτες άλλου Τμήματος ή Γενικού Τμήματος, μετά από κοινή απόφαση των Συμβουλίων των δύο Τμημάτων.
5. Η επεξεργασία της πτυχιακής εργασίας μπορεί να επεκταθεί και πέρα από τη λήξη του τελευταίου έτους σπουδών ανάλογα με την έκταση και τις απαιτήσεις του θέματος. Τα πνευματικά δικαιώματα ανήκουν σε αυτούς που συνέβαλαν στην εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας. Για να ανατεθεί σε σπουδαστή πτυχιακή εργασία, πρέπει αυτός να βρίσκεται στο τελευταίο έτος σπουδών.
6. Μετά την ολοκλήρωση της πτυχιακής εργασίας και ύστερα από έγκριση του επιβλέποντα εκπαιδευτικού, αυτή υποβάλλεται μέσω του πρωτοκόλλου στο Τμήμα. Το Συμβούλιο του Τμήματος ορίζει ημερομηνία μέσα στο χρόνο μαθημάτων, κατά την οποία γίνεται παρουσίαση της πτυχιακής εργασίας, ή αριθμού πτυχιακών εργασιών ενώπιον τριμελούς επιτροπής από μέλη του Ε.Π. του Τμήματος και Επιστημονικούς Συνεργάτες συναφούς ειδικότητας, εκ των οποίων ο ένας είναι ο εισηγητής. Την παρουσίαση αυτή μπορούν να παρακολουθήσουν μέλη του Ε.Π. και σπουδαστές.
7. Σε περίπτωση έλλειψης μελών του Ε.Π. συναφούς ειδικότητας στο ίδιο Τμήμα, η επιτροπή συμπληρώνεται από μέλη άλλου Τμήματος

ή Γενικού Τμήματος, που έχουν συνάφεια με το αντικείμενο. Τα μέλη της επιτροπής παρακολουθούν την παρουσίαση της εργασίας και υποβάλλουν διευκρινιστικές και εξεταστικές ερωτήσεις, ώστε να διαμορφώσουν άποψη για την ορθότητα και την πληρότητα της λύσης που δόθηκε στο πρόβλημα και για το βαθμό συμμετοχής καθενός από τους συμμετέχοντες στην επεξεργασία του θέματος σπουδαστές. Τα μέλη της επιτροπής εξέτασης της πτυχιακής εργασίας αποφασίζουν, κατά πλειοψηφία, ύστερα από πρόταση του επιβλέποντα εκπαιδευτικού, για το βαθμό που θα δοθεί στην πτυχιακή εργασία ή σε καθένα από τους συμμετέχοντες στην ομάδα επεξεργασίας ξεχωριστά. Σε περίπτωση που η πτυχιακή εργασία δίνεται σε περισσότερους από έναν σπουδαστές, τότε η βαθμολογία τίθεται χωριστά για κάθε ένα σπουδαστή.

8. Σε περίπτωση που μία πτυχιακή εργασία κριθεί ελλιπής, αναπέμπεται για συμπληρωματική επεξεργασία οπότε επαναλαμβάνεται η διαδικασία υποβολής και παρουσίασης, όπως ορίζεται στις παραγράφους 6 και 7 του άρθρου αυτού.
9. Σε περίπτωση διαφοράς αξιολόγησης πέραν των τριών (3) μονάδων θα δικαιολογείται η βαθμολογία της επιτροπής εξέτασης.

Άρθρο 17

Βαθμός Πτυχίου, Ανακήρυξη Πτυχιούχων

1. Ο βαθμός πτυχίου εξάγεται με προσέγγιση δύο (2) δεκαδικών ψηφίων και προκύπτει από τον τύπο :

$$B = \frac{\delta_1\beta_1 + \delta_2\beta_2 + \dots + \delta_v\beta_v}{\delta_1 + \delta_2 + \dots + \delta_v}$$

όπου $\beta_1 \beta_2 \dots \beta_v$ είναι οι βαθμοί όλων των μαθημάτων που παρακολούθησε ο σπουδαστής και $\delta_1 \delta_2 \dots \delta_v$, οι αντίστοιχες διδακτικές μονάδες, που αντιστοιχούν στις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας κάθε μαθήματος. Στα μαθήματα περιλαμβάνεται και η

πτυχιακή εργασία, που χαρακτηρίζεται από 10 μέχρι 15 διδακτικές μονάδες με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος.

2. Τελειόφοιτος του Τ.Ε.Ι. ανακηρύσσεται πτυχιούχος αφότου συμπληρώθηκαν όλες οι απαιτούμενες, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 27 του Ν.1404/1983, προϋποθέσεις και ειδικότερα από τη χρονολογία που κατατέθηκε μέσω πρωτοκόλλου του τμήματος και η τελευταία προϋπόθεση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Τίτλοι Σπουδών , Ταυτότητα, Τηρούμενα Βιβλία

Άρθρο 18

Τίτλοι Σπουδών

1. Στους σπουδαστές του Τ.Ε.Ι. χορηγούνται τα ακόλουθα πιστοποιητικά και τίτλοι σπουδών:
 - α. Βεβαίωση σπουδαστικής κατάστασης
 - β. Πιστοποιητικό αποφοίτησης
 - γ. Πτυχίο
2. Η βεβαίωση σπουδαστικής κατάστασης αποτελεί αντίγραφο βαθμολογίας του σπουδαστή.
3. Το πιστοποιητικό αποφοίτησης επέχει θέση αντιγράφου πτυχίου.
4. Ο τύπος του πτυχίου καθορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 27 του Ν. 1404/1983.
5. Ο χαρακτηρισμός βαθμού του πτυχίου των αποφοίτων του Τ.Ε.Ι. καθορίζεται ως εξής:
 - α. Από 5 - 6,9 «καλώς»
 - β. Από 7 - 8,4 «λίαν καλώς»
 - γ. Από 8,5 -10 "άριστα"
6. Όλοι οι βαθμοί υπολογίζονται και καταχωρούνται με προσέγγιση ενός δεκάτου της ακέραιας μονάδας.

Άρθρο 19

Σπουδαστική Ταυτότητα, Εισιτήριο

Στους σπουδαστές Τ.Ε.Ι. χορηγούνται: η σπουδαστική ταυτότητα και το δελτίο ειδικού εισιτηρίου σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 20

Τηρούμενα Βιβλία στο Τμήμα και τη Σχολή

1. Για την παρακολούθηση της σπουδαστικής κατάστασης του Τμήματος τηρούνται τα ακόλουθα βιβλία και πρακτικά:
 - α. Μητρώο Σπουδαστών
 - β. Μητρώο Πτυχιούχων
 - γ. Βιβλίο Πρακτικών Συμβουλίου του Τμήματος
 - δ. Βιβλίο Πρακτικών Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος
2. α. Ο τύπος και το περιεχόμενο του Μητρώου Σπουδαστών καθορίζεται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Τ.Ε.Ι.
β. Το βιβλίο των πρακτικών του Συμβουλίου και της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος, αποτελείται από τα επιμέρους δακτυλογραφημένα έντυπα ή πρακτικά, τα οποία στο τέλος κάθε χρόνο βιβλιοδετούνται και αρχειοθετούνται χρονολογικά.
3. Σε επίπεδο Σχολής τηρείται μόνο βιβλίο πρακτικών του Συμβουλίου, συμφωνά με την περίπτωση β΄ της προηγούμενης παραγράφου.
4. Ανάλογα με τις τεχνικές του δυνατότητας, το Τ.Ε.Ι. μπορεί να χρησιμοποιεί ηλεκτρονικό υπολογιστή για την τήρηση της σπουδαστικής κατάστασης και να χορηγεί επίσημα επικυρωμένα αντίγραφα αυτής στον ενδιαφερόμενο σπουδαστή.

Άρθρο 21

Φιλοξενούμενοι Σπουδαστές

Οι σπουδαστές, οι διακινούμενοι μεταξύ των τριτοβάθμιων ιδρυμάτων της αλλοδαπής και του Τ.Ε.Ι. στα πλαίσια προγραμμάτων συνεργασίας, εγγράφονται ως φιλοξενούμενοι σπουδαστές. Οι φιλοξενούμενοι σπουδαστές

έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχουν οι σπουδαστές του Ιδρύματος, για χρόνο διαρκεί η φοίτησή τους, σύμφωνα με το εγκεκριμένο πρόγραμμα συνεργασίας. Στους σπουδαστές που ολοκληρώνουν την παρακολούθηση μαθημάτων (εργαστηριακών ή θεωρητικών) και έλαβαν μέρος επιτυχώς σε εξετάσεις χορηγείται πιστοποιητικό σπουδών με τον τίτλο του μαθήματος, το βαθμό και τις Ακαδημαϊκές Πιστωτικές Μονάδες.

Άρθρο 22

Εκπόνηση Προγράμματος σε Ιδρύματα της Αλλοδαπής

Προκειμένου περί σπουδαστών ενός τμήματος του Τ.Ε.Ι. εκπονούν ένα μέρος του προγράμματος σπουδών σε ιδρύματα της αλλοδαπής στα πλαίσια εκπαιδευτικών προγραμμάτων συνεργασίας, ακολουθούνται οι διαδικασίες συμφωνά με τις διμερείς συμφωνίες μεταξύ του Τ.Ε.Ι. και του Τμήματος Υποδοχής των Ιδρυμάτων που υπάρχει συνεργασία.

Άρθρο 23

Διάφορες Εξεταστικές Περιόδους

Για την διευκόλυνση της κινητικότητας των σπουδαστών το Συμβούλιο του Τμήματος δύναται να ορίσει διαφορετικές εξεταστικές περιόδους.

Άρθρο 24

Γενική Διάταξη

Θέματα και λεπτομέρειες που δεν καθορίζονται από τον παρόντα Κανονισμό, καθορίζονται από το Συμβούλιο του Τ.Ε.Ι. με σχετικές εγκυκλίους.